

جمهوری اسلامی ایران
جمع شورتی فقهی شورای نگهبان

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»
دیگر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه هشتاد و پنجم و دوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۸ مشتمل بر یک اساسنامه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور، اصلاحیه اساسنامه صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون مصوب ۱۳۹۴/۰۸/۲۴ هیات وزیران.

بند ۱۱؛ تبصره ماده ۴ به شرح زیر اصلاح می‌شود: در تبصره - افزایش سرمایه صندوق ...»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ : نظر بعض از اعضاء مجمع این بود که منوط نمودن افزایش سرمایه صندوق به تصویب مجمع عمومی صندوق، خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد زیرا بر اساس اصل مذکور مجلس می‌تواند اجازه تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به دولت بدهد بنابراین هر گونه تصویب اساسنامه یا تغییر آن از اختیارات و وظائف مجلس یا دولت می‌باشد و واگذاری این موارد از جمله «افزایش سرمایه صندوق» به دیگران مانند مجمع عمومی صندوق خلاف مفاد اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد و در نتیجه تبصره مذبور خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی است.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که مجلس شورای اسلامی بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی تصویب اساسنامه را به دولت واگذار نموده است و هیأت دولت نیز تشخیص داده است که مجمع عمومی بتواند در فرض تشخیص مصلحت سرمایه شرکت را تغییر و افزایش دهد و در این رویه خلاف قانونی لازم نمی‌آید و در تبصره ماده «۴» قبل از اصلاح موضوع افزایش سرمایه پیش‌بینی شده بوده است هر چند احتیاج به تصویب هیأت وزیران نیز داشته است ولی با تغییر انجام داده، این وظیفه و اختیار را دولت بر عهده مجمع عمومی صندوق نهاده است و به موجب تصویب مجلس شورای اسلامی چون دولت اختیار تغییر در اساسنامه‌های واگذار شده به خود را دارد این تصویب اخیر وی نیز قانونی بوده و خلاف قانون اساسی نیست کما اینکه اگر از اول امر این اختیار را به مجمع عمومی می‌داد ایراد قانونی نداشت.

بند ۵؛ در انتهای بند «۲» ماده «۶» عبارت «و سایر اوراق بهادر و سرمایه ...»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ : در صورتی که قانون اوراق بهادر شامل مواد مربوط به اوراق قرضه قانون تجارت شود و این مواد نیز ابطال نگردیده باشد اطلاق این بند خلاف شرع می‌باشد.

بند ۷؛ بندھای ۲ و ۷ ماده ۹ به شرح زیر اصلاح می‌شود «۲ پیشنهاد اصلاح اساسنامه ...»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ : مبنیاً بر وجود ایراد قانون اساسی در بند «۴» این اصلاحیه، این بند نیز دارای ایراد به شرح فوق می‌باشد.

بند ۹؛ هنن زیر بعنوان ماده (۲۰) اضافه و ... «ماده ۲۰-۲۰ مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده و ...»

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ : با توجه به وجود موارد خلاف شرع در قانون تجارت، این بند نیز دارای ایراد شرعی می‌باشد، وجمله معتبره یعنی (در مواردی که مغایر شرع نباشد) نیز رافع ایراد نمی‌باشد زیرا ملاک در عمل به قوانین، قوانین فعلی و رسمی می‌باشد و تازمانی که به مواد قانون تجارت عمل می‌شود این قوانین معتبر بوده و در ظاهر خلاف شرع نمی‌باشد.

بلی اگر فقهاء شورای محترم نگهبان قانونی را خلاف شرع دانستند دیگر به موجب اصل ۴ قانون اساسی نمی‌توان به آن عمل کرد و الاصف تشخیص افراد مانع قانونی بودن هیچ قانونی نیست.

جمع شورتی فقهی شورای نگهبان
(زیرا) محمد رضا زندانی

